

paragrafer, hvilket jeg troer endog saa nu i Aftemødet er blevet indrømmet af de ærede Forslagsstillere. Den naturlige Betydning af Forslaget, saaledes som det foreligger, er efter min Opfattelse egentlig kun den, at være Forment for en Behreidelse mod Regjeringen, fordi den ikke har taget Initiativet til Gjennemførelsen af Grundlovens § 93. Den ene af de ærede Forslagsstilleres Harme over Regjeringens Seendragtighed i saa Henseende har endog været saa stærk, at han har fundet det passende at anvende paa en Uttring af mig det Udtryk, at den var mindre loyal, end han kunde ønske. Det er nærmest dette, der har foranlediget mig til at tage Ordet, thi jeg vilde ikke finde det passende at lade en saadan Uttring henstaae utmodsigtsk, skjøndt den vel er parlamentarisk tilladelig, siden den er gaaet upaataalt hen. Jeg vil imidlertid antage, at den kan undergives en mindre ugunstig Fortolkning, end jeg fra først af var tilbøjelig til at anvende paa den; den kan maaskee fortolkes saaledes, at den Udtalelse af mig, hvorpaa den ærede Forslagsstiller anvendte Udtrykket, var ham ubehagelig. Jeg kan imidlertid ikke fritage mig for at gaae nærmere ind paa, hvorfor jeg maa fastholde, at den Uttring af mig, hvortil det ærede Medlem sigtede, og som gik ud paa at paalægge de ærede Forslagsstillere Bevisbyrden for, at det beleilige Dieblis for Gjennemførelsen af Grundlovens § 93 var kommen, er fuldkommen begrundet. Jeg tillod mig i Mødet i Formiddags at angive, hvorledes jeg maatte opfatte denne § 93, de Fordringer, den stiller, og den Stilling, det foreliggende Forslag indtager dertil. Jeg udtalte den Formenting, og jeg kan ikke fravige den, at Grundlovens § 93 kun fordrer en Foranstaltning, hvorved Fideicommissgodserne kunne gaae over til fri Eiendom, uden at der derfor fordredes, at den Værdi, der stak i dem, naar de omsattes i rørlig Skikkelse, derfor behøvede at frigives; deri have de ærede Forslagsstillere heller ikke ad praktisk Bet. mod sagt mig, idet deres Forslag ikke gaaer videre. Jeg tillod mig endvidere at sige, at Grundlovens § 93 nu ikke længere fordrer nogen som helst Foranstaltning i Henseende til at sørge for, at det Fæ-

stegods, der henligger under Lehn, Stamhuse osv., overgik til Selveieendom, idet jeg udtalte den Anskuelse, at det i saa Henseende Fornødne var fyldbestgjort ved Loven af 21de Juni 1854. Der blev i saa Henseende indvendt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther), at dette kun vilde være rigtigt, hvis der i Grundloven havde staaet, at dette Gods skulde overgaae til Selveieendom; men dette turde være en Misforstaaelse. Sagen er den, at dette Gods ikke alene er overgaaet til Eiendom, altsaa til fri Eiendom, men der er kommet det Yderligere til, at det er overgaaet til Eiendom for dem, der allerede vare i Besiddelse deraf og havde Brugten deraf; det er et yderligere Tillæg, som ikke var fordret i Grundloven. Altsaa Grundloven fordrer kun, at de Hovedgaardsjorder, som henhøre under Lehn, Stamhuse osv., skulde overgaae til fri Eiendom. Jeg tillod mig nu at udvise, hvorledes det efter min Anskuelse ikke kunde benægtes — og min Mening er ogsaa blevet bekræftet fra maatte Sider under Forhandlingen idag — at der var ikke uvæsentlige Fordele forbundne med den nuværende Indretning, at have større Landeieendomsbesiddelser, som ere ordnede paa den Maade, at de ikke ere knyttede til de enkelte Giere, men besiddes med den Bevidsthed hos Besidderen, at de vilde blive i hans Familie i længere Tid. Jeg tillader mig at mene, at det ikke kan nægtes, at dette er af stor Betydning med Hensyn til Udviklingen ikke alene af vore Landboforhold, men ogsaa af det communale Liv. Det kan i mange Retninger medføre Fordele, at der findes Besiddere paa Landet, som vide, at de og deres Slægt for længere Tid vilde være knyttede til Eiendommen. Det vil lette mangt et Foretagende, som ikke vilde blive gennemført, naar det ikke var givet og en Nødvendighed, at den paagældende Eiendom vilde blive i Familjens Besiddelse. Jeg har fremhævet, og det er tilstrækkelig udviklet, hvorledes dette gjælder ligeoverfor Fæstevæsenet, og jeg troer fremdeles, at det Samme kan siges med Hensyn til Skovvæsenet. Det er altsaa min Stilling, at jeg siger og paa staaer — og jeg har ikke, idetmindste ikke paa nogen for mig tilfredsstillende Maade